

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

J.nr. 2020-10303

Ref. ANDPE/IRE

Den 18. marts 2020

Bidrag til svar på MOF 687

Departementet har anmodet Miljøstyrelsen om at bidrage til besvarelse af MOF alm. del. 687:

”Vil ministeren sende en liste over de sundhedsmæssige risici forbundet med svineindustri, f.eks. aerosoler, svovlbrinte, ammoniak, mercaptaner, methan, MRSA osv., og vil ministeren give et overordnet skøn over de samlede sundhedsomkostninger ved dansk svineproduktion?”

Departementet ønsker, at MST bidrager med en liste over de sundhedsmæssige risici forbundet med svineindustri, der kan indsættes i besvarelsen som tabel eller liste.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at styrelsen tidligere (i 2015 og 2016) har været i dialog med Sundhedsstyrelsen om eventuelle risici for menneskers sundhed som følge af driften af svinebrug.

Sundhedsstyrelsen informerede om, at forskningen på dette område iflg. en forsker på Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik OUH var meget begrænset. Sundhedsstyrelsen fulgte med i udenlandsk forskning på området og informerede Miljøstyrelsen om forskellige forskningsresultater. Der var ikke resultater, der gav anledning til at ændre reguleringen af husdyrbrug i Danmark. Det bemærkes, at de danske generelle afstandskrav fra svinebrug til naboer samt yderligere krav om længere afstande ved ansøgning om miljøgodkendelse pga. lugtgener må forventes også at begrænse eventuelle sundhedsrisici for omgivelserne.

Ved Miljøstyrelsens dialog med Sundhedsstyrelsen blev flg. mulige risici nævnt:

- Ammoniak
- Støv
- Endotoksiner
- MRSA
- Overførsel af bakterier og virus via stuefluer

MST bemærker desuden, at støj kan indebære en mulig sundhedsrisici.

Miljøstyrelsen understreger, at der med ovenstående liste over mulige risici ikke er draget nogen konklusion om, hvorvidt de realistisk set kan forventes at udgøre sundhedsrisici under danske forhold. Miljøstyrelsen forventer at Miljø- og Fødevareministeriet vil blive orienteret,

hvis der findes evidens for sundhedsrisici, der skal håndteres via miljøreguleringen af husdyrbrug.

I forhold til de stoffer mv., der nævnes i MOF spørgsmål 687, kan Miljøstyrelsen endvidere oplyse, at der er fastsat B-værdier¹ for følgende stoffer, der nævnes i spørgsmål 687:

- Ammoniak: 0,3 (B-værdi mg/m³) fastsat i 1990
- Mercaptaner: 0,0002 (B-værdi mg/m³) fastsat i 1990

B-værdier anvendes af myndighederne i forbindelse med regulering af virksomheders udslip af kemiske stoffer til udeluften. Skorstene og afkast dimensioneres, så der sikres en tilstrækkelig fortynding af udledningen til atmosfæren, så B-værdierne overholdes. Dimensioneringen foretages ved hjælp af OML-modellen, de spørgsmål er nærmere beskrevet i Luftvejledningen, Miljøstyrelsens vejledning nr. 2, 2001.

En B-værdi (bidragsværdien) er den enkelte virksomheds samlede maksimalt tilladelige bidrag til tilstedeværelsen af et forurenende stof i luften i omgivelserne uden for virksomheden, dvs. immissionen.

B-værdier har til formål at beskytte befolkningen mod skadelige effekter og gener fra luftforureningen. Derfor fastsættes B-værdier ud fra et generelt ønske om at begrænse luftforurening fra virksomheder og at opnå et højt beskyttelsesniveau – det vil sige, at beskyttelsen både skal omfatte særligt følsomme grupper og tage hensyn til, at der er tale om vedvarende udsættelse. B-værdier skal derfor betragtes som en sikkerhedsgrænse og ikke en faregrænse.

Miljøstyrelsen har desuden modtaget følgende bidrag fra Fødevarestyrelsen til besvarelsen af spørgsmål 687:

”Når mennesker har kontakt med dyr – herunder også i svineproduktionen – kan der være en risiko for smitte med zoonotiske mikroorganismer såsom f.eks. husdyr-MRSA og salmonella. Almindelig, god arbejds-hygiejne bør derfor iagttages.”

Med hensyn til de sundhedsøkonomiske omkostninger ved husdyr-MRSA:

Fødevarestyrelsen kan oplyse, at i 2015 gennemførte Det Nationale Institut for Kummuners og Regioners Analyse og Forskning (KORA) en analyse af omkostningerne ved husdyr-MRSA for sundhedsvæsenet. Denne analyse blev opdateret i forbindelse med MRSA-eksperternes rapport fra 2017 ”MRSA, Risiko og håndtering, ved MRSA ekspertgruppen, August 2017”. Af rapporten fremgår det:

” Den af KORA i 2015 gennemførte analyse af omkostninger ved husdyr-MRSA for sundhedsvæsenet i Danmark viste, at de samlede årlige omkostninger ved husdyr-MRSA

¹ <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2016/08/978-87-93529-02-1.pdf>

for sundhedsvæsenet i Danmark i 2014 var ca. 43 mio. kr. Sundhedsstyrelsen finder at de beregnede udgifter for sundhedsvæsenet fortsat er gældende i 2017. Dog må der tillægges en merudgift til implementering af Sundhedsstyrelsens reviderede vejledning fra 2016. Sundhedsstyrelsen vurderer, at udgivelsen af Sundhedsstyrelsens reviderede vejledning til forebyggelse af spredning af MRSA i 2016 er forbundet med en årlig meromkostning på omkring fem millioner kroner.”

Det kan endvidere oplyses, at MRSA ekspertgruppen i rapporten ikke anbefalede at bekæmpe husdyr-MRSA i Danmark, men anbefalede at håndtere situationen med tiltag til at holde husdyr-MRSA inde i besætningerne og forebygge, at husdyr-MRSA spredes fra svinestalde til det omgivende samfund ved smitteforebyggende tiltag.

Link til rapporten:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyresundhed/Dyresygdomme/15082017%20MRSA%20rapport.pdf>

Fødevarestyrelsen er ikke bekendt med udregninger af sundhedsøkonomiske konsekvenser for andre sygdomme. Der henvises til sundhedsmyndighederne.